પ્રકરણ ૭

રક્ષાબંધન

Prepared By :- Mahesh Sir

(९)

□ + □ = □

□ × □ = □

(२)

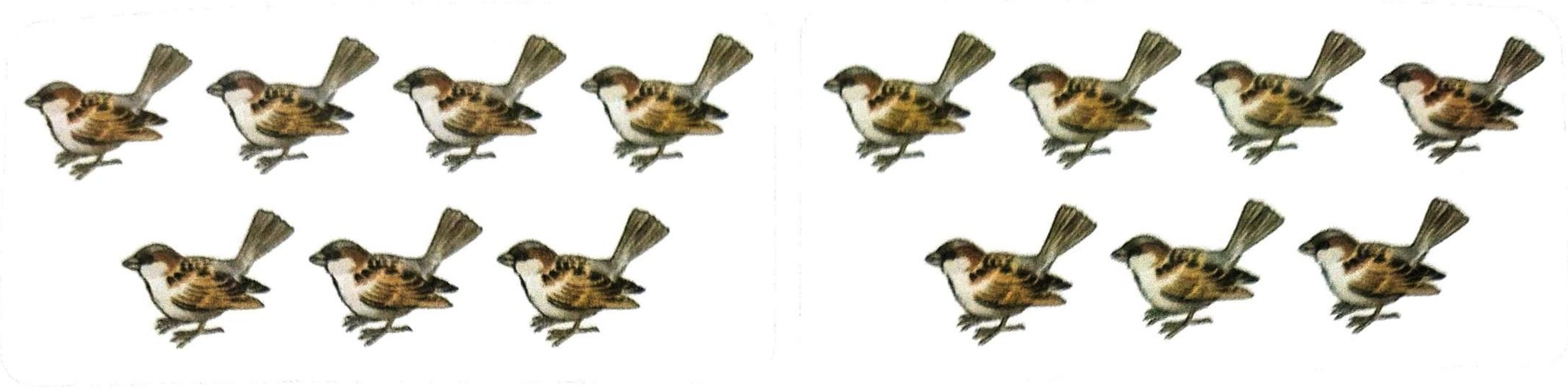

☐ + ☐ = ☐

☐ × ☐ = ☐

(3)

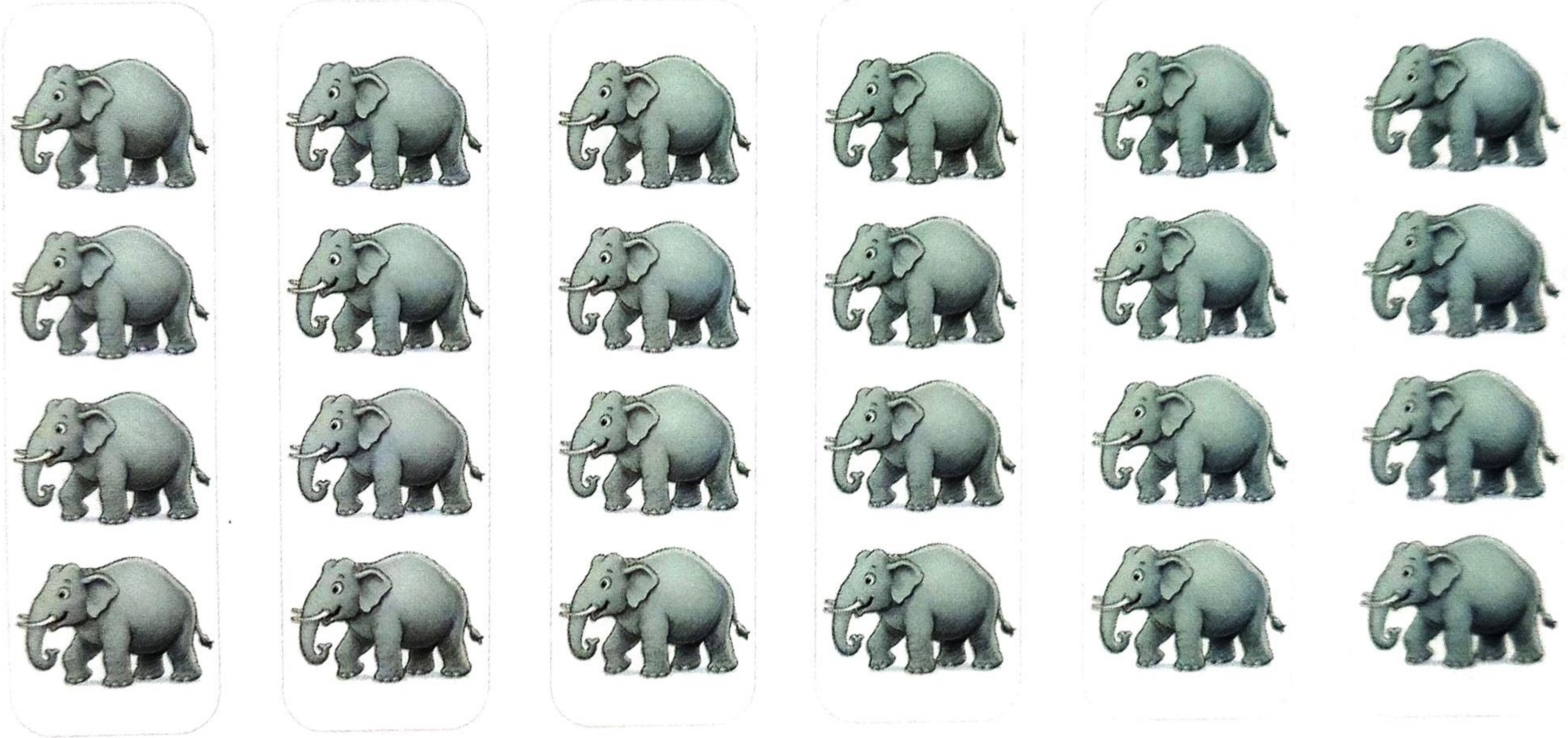

□ + □ + □ + □ + □ + □ = □

□ × □ = □

(४)

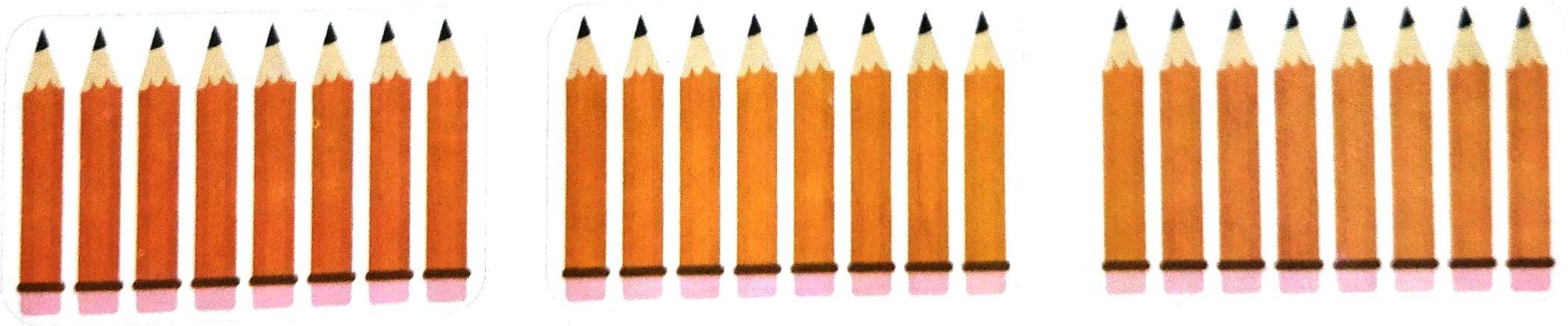

☐ + ☐ + ☐ = ☐

☐ × ☐ = ☐

૨. ઘડિયાના આધારે ☐ માં સાચો અંક લખો :

(૧)

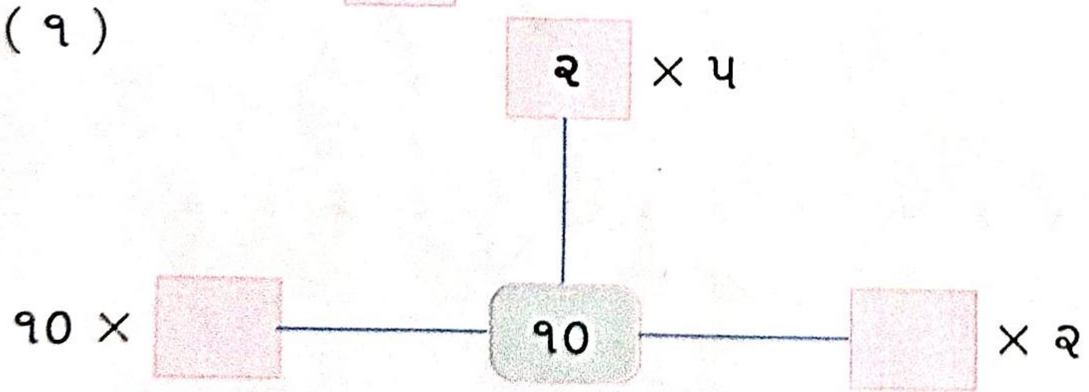

(૨)

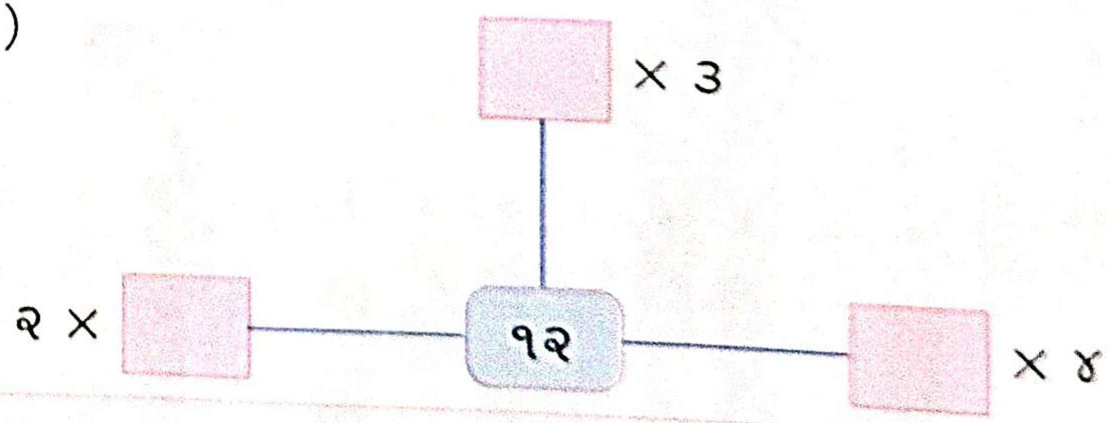

(૩)

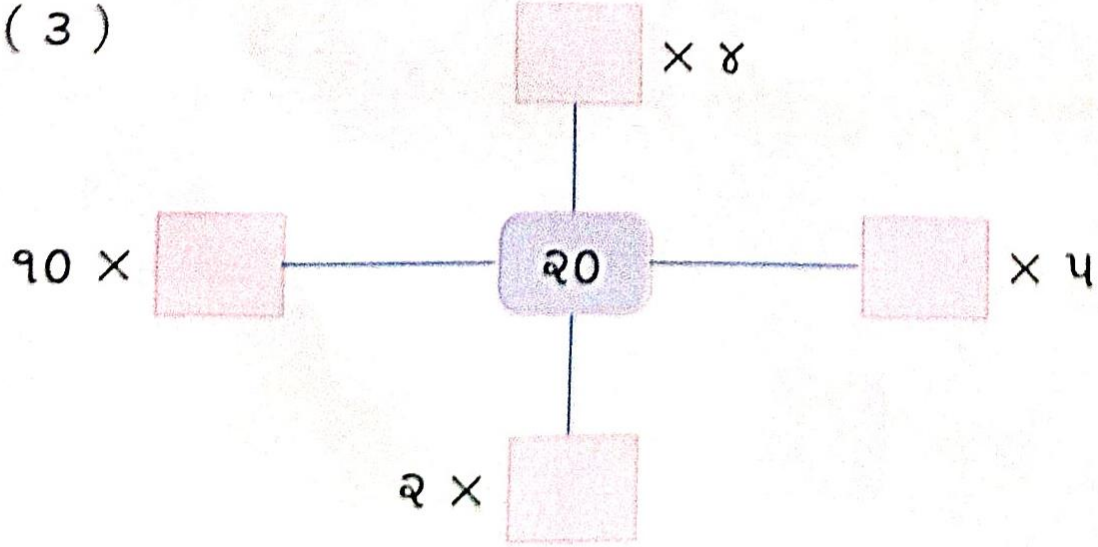

(૪)

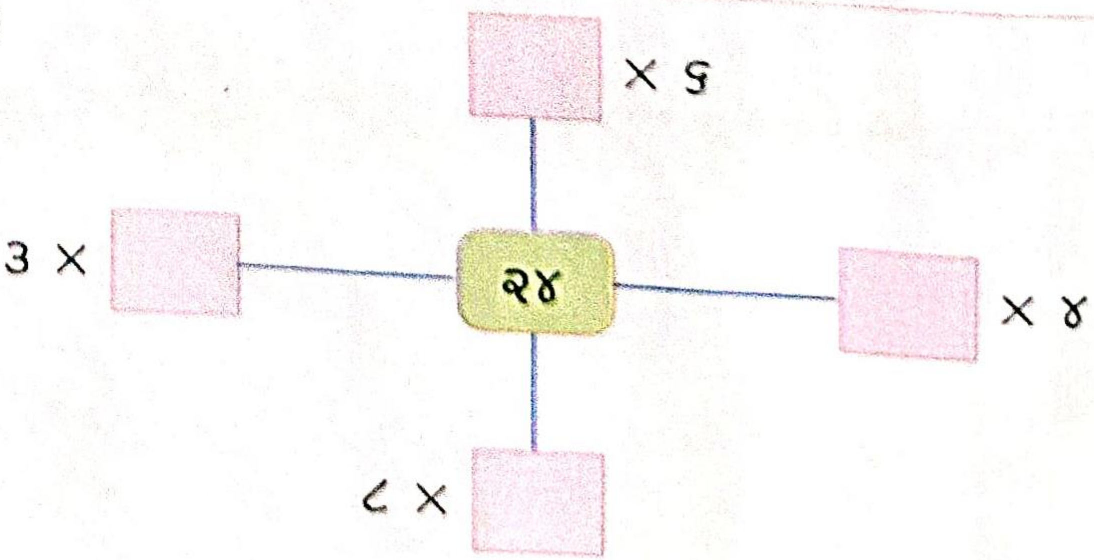

૩. ગુણાકાર કરો :

(૧) ૧૨ × ૩	(૨) ૨૩ × ૩	(૩) ૧૩ × ૨	(૪) ૨૧ × ૬	(૫) ૨૨ × ૪	(૬) ૩૧ × ૫	(૭) ૩૩ × ૩
(૮) ૪૨ × ૩	(૯) ૪૩ × ૨	(૧૦) ૪૪ × ૨	(૧૧) ૬૨ × ૩	(૧૨) ૫૨ × ૪	(૧૩) ૨૪ × ૨	(૧૪) ૩૨ × ૪
(૧૫) ૫૪ × ૨	(૧૬) ૭૨ × ૩	(૧૭) ૭૪ × ૨	(૧૮) ૮૪ × ૨	(૧૯) ૪૦ × ૩	(૨૦) ૫૧ × ૪	(૨૧) ૬૨ × ૪
(૨૨) ૭૩ × ૩	(૨૩) ૯૨ × ૪	(૨૪) ૭૦ × ૬	(૨૫) ૮૩ × ૩	(૨૬) ૯૧ × ૬	(૨૭) ૯૦ × ૫	(૨૮) ૯૩ × ૩

Prepared By :- Mahesh Sir

૪. ગુણાકાર (multiply) કરો :

(૧) ૩૫ × ૩	(૨) ૪૬ × ૪	(૩) ૫૭ × ૫	(૪) ૩૮ × ૬	(૫) ૫૫ × ૪	(૬) ૨૭ × ૩	(૭) ૩૬ × ૪
(૮) ૪૭ × ૫	(૯) ૬૮ × ૬	(૧૦) ૭૩ × ૭	(૧૧) ૭૭ × ૭	(૧૨) ૮૪ × ૮	(૧૩) ૮૬ × ૭	(૧૪) ૯૪ × ૮
(૧૫) ૯૭ × ૯	(૧૬) ૩૭ × ૪	(૧૭) ૪૫ × ૫	(૧૮) ૫૬ × ૬	(૧૯) ૬૫ × ૫	(૨૦) ૫૪ × ૭	(૨૧) ૬૩ × ૮
(૨૨) ૯૮ × ૯	(૨૩) ૯૬ × ૭	(૨૪) ૮૩ × ૫	(૨૫) ૭૪ × ૪	(૨૬) ૪૪ × ૬	(૨૭) ૬૪ × ૮	(૨૮) ૭૫ × ૯

૫. ઘડિયાના આધારે ત્રણ-ત્રણ પગલાંનો કૂદકો (jump) મારો અને ખાલી સ્થાન પૂર્ણ કરો :

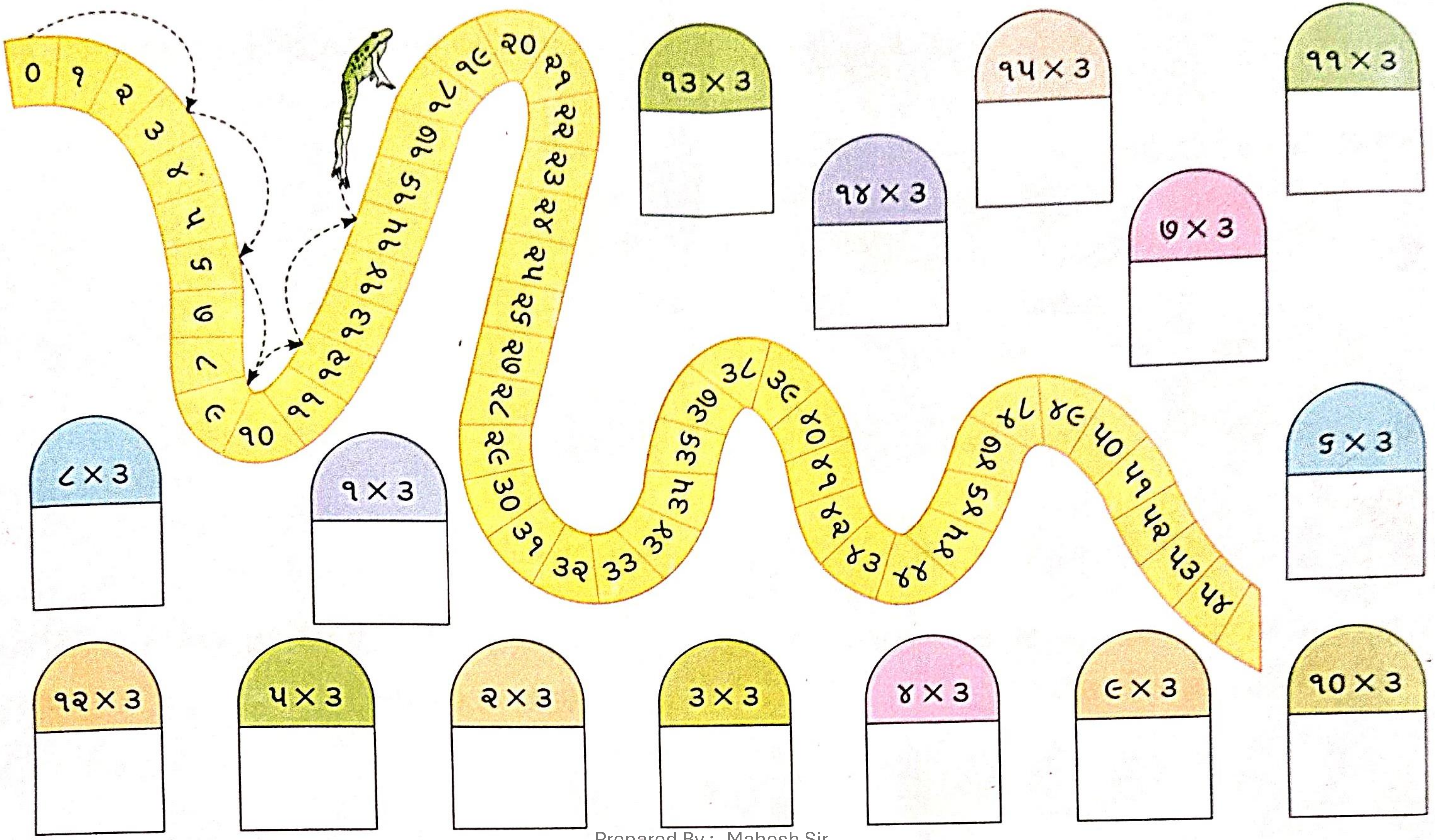

Prepared By :- Mahesh Sir

૬. ઘડિયાના આધારે ચાર-ચાર પગલાંનો કૂદકો મારો અને ખાલી સ્થાન પૂર્ણ કરો :

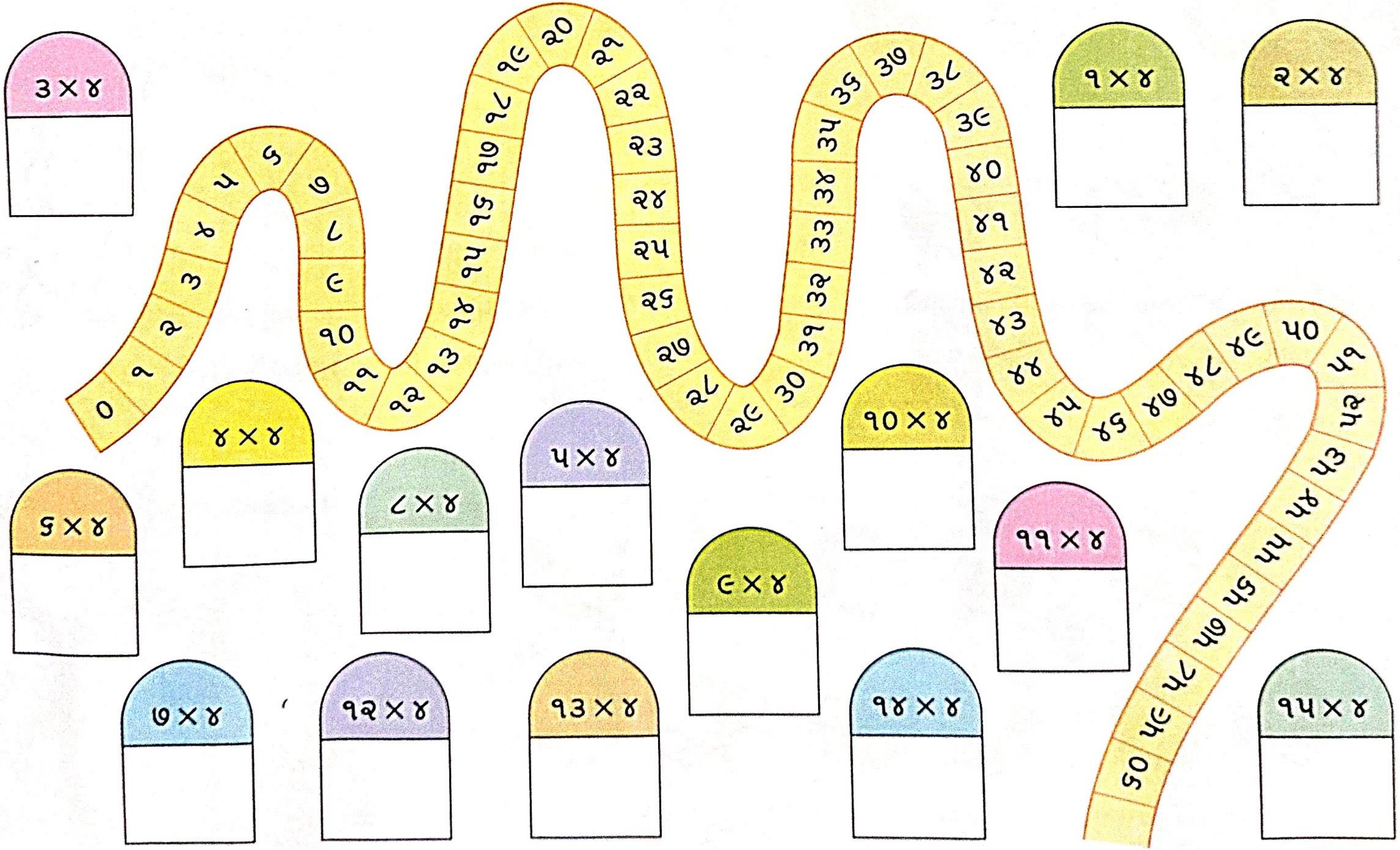

૭. નીચેના દાખલા ગણો : (ગણતરી કે સંખ્યારેખાના કૂદકાનો ઉપયોગ કરો.)

ઉદાહરણ : એક ખોખામાં ૧૦ પેન્સિલ છે. આવાં ૫ ખોખાંમાં કુલ કેટલી પેન્સિલ હોય?

જવાબ. પેન્સિલની સંખ્યા

૧૦ + ૧૦ + ૧૦ + ૧૦ + ૧૦ = ૫૦

આમ, ૫ વખત ૧૦ પેન્સિલ = ૫૦ પેન્સિલ

અથવા

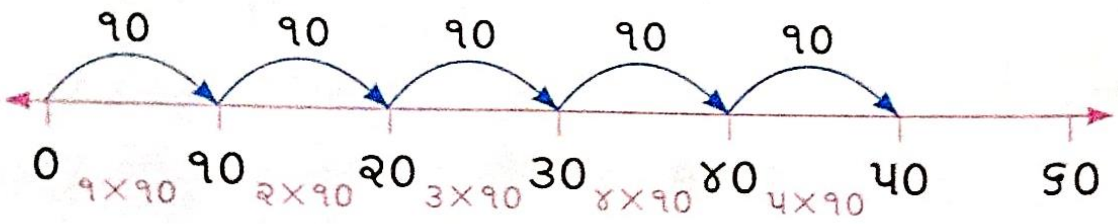

તેથી, પેન્સિલની કુલ સંખ્યા =

૫ × ૧૦ પેન્સિલ = ૫૦ પેન્સિલ

(૧) એક વર્ગખંડમાં ૯ પાટલીઓ છે. આવા ૭ વર્ગખંડમાં કુલ કેટલી પાટલીઓ હોય?

(૨) એક થપ્પીમાં ૧૪ પુસ્તકો છે. આવી ૮ થપ્પીમાં કુલ કેટલાં પુસ્તકો હોય?

(૩) એક સફરજનના ₹ ૫ હોય, તો ૪૬ સફરજનની કિંમત કેટલી થાય?

(૪) એક બાળકને ૧૨ ચીકુ આપીએ, તો ૯ બાળકોને વહેંચવા કેટલાં ચીકુ જોઈએ?

(૫) એક મોટરકારમાં ૫ માણસો બેસી શકે, તો ૩૭ મોટરકારમાં કેટલા માણસો બેસી શકે?

(૧) ૨૦ મીણબત્તી ૪ બૉક્સમાં સરખા ભાગે મૂકતાં દરેક બૉક્સમાં કેટલી મીણબત્તી આવે?

જવાબ : ____________

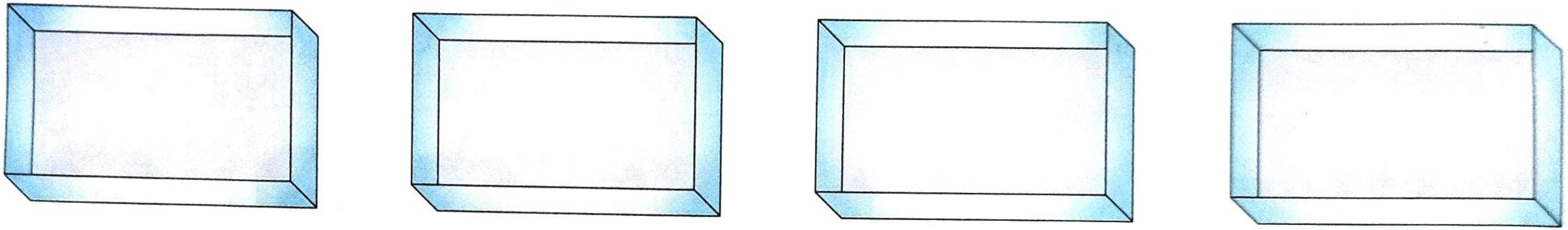

(૨) 30 કેળાં ૫ વાંદરાંને સરખા ભાગે વહેંચતાં દરેક વાંદરાના ભાગે કેટલાં કેળાં આવશે?

જવાબ : ______________

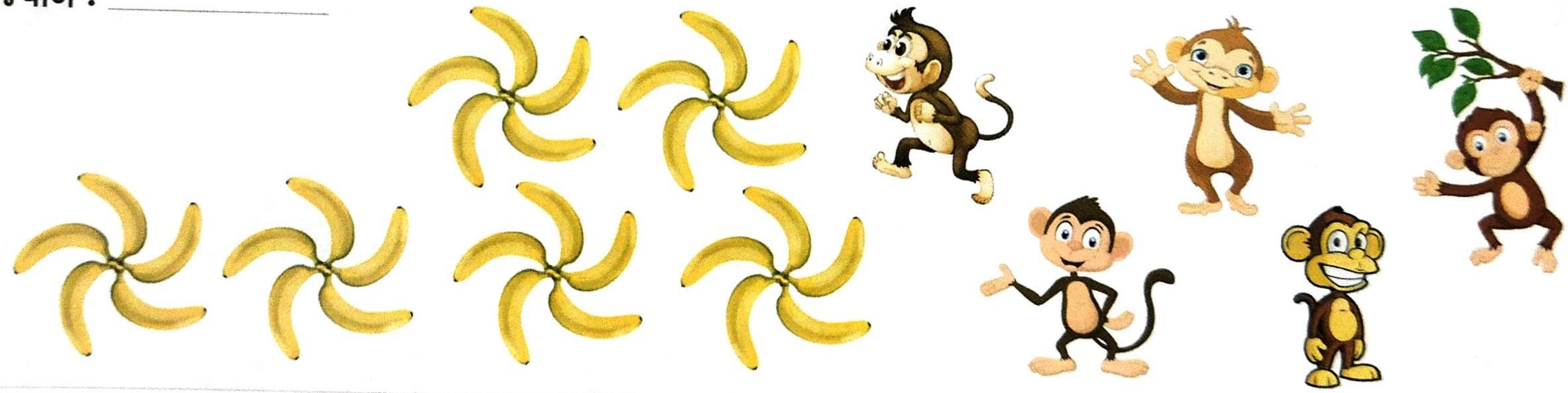

(૩) ૧૨ ફુગ્ગા ૪ બાળકોને સરખા ભાગે વહેંચતાં દરેક બાળકના ભાગે કેટલા ફુગ્ગા આવે?

જવાબ : ____________

૯. ઘડિયાની મદદથી ભાગાકાર કરો :

(૧) ૬ ÷ ૨ = ____________ (૨) ૯ ÷ ૩ = ____________ (૩) ૧૨ ÷ ૪ = ____________

(૪) ૧૮ ÷ ૬ = ____________ (૫) ૨૧ ÷ ૭ = ____________ (૬) ૨૫ ÷ ૫ = ____________

૧૦. ભાગાકાર કરો :

(૧) ૨) ૪૮

(૨) ૨) ૬૮

(૩) ૩) ૬૯

(૪) ૩) ૯૩

(૫) ૪) ૮૪

૧૧. ભાગાકાર કરો :

(૧)	(૨)	(૩)	(૪)	(૫)
૩) ૭ ૨	૩) ૫ ૭	૨) ૭ ૪	૪) ૫ ૬	૫) ૮ ૫

(૬)	(૭)	(૮)	(૯)	(૧૦)
૫) ૯ ૫	૮) ૯ ૬	૭) ૯ ૮	૪) ૬ ૮	૬) ૮ ૪

૧૨. ભાગાકાર કરો :

(૧)	(૨)	(૩)	(૪)
૪) ૮ ૦	૩) ૬ ૦	૫) ૯ ૦	૭) ૭ ૦

૧૩. નીચેના દાખલા ગણો : (ગણતરી કે ભાગાકારનો ઉપયોગ કરો.)

ઉદાહરણ : ૨૭ બોર ૯ બાળકોને સરખે ભાગે વહેંચતાં દરેક બાળકને કેટલા બોર મળે?

જવાબ. ૨૭ − ૯ = ૧૮, ૧૮ − ૯ = ૯, ૯ − ૯ = 0

અહીં, ૨૭માંથી ૯ને ૩ વખત બાદ કરી શકાય.

તેથી, ૨૭ ÷ ૯ = ૩

અથવા

```
       ૩
  ૯ | ૨ ૭
   − ૨ ૭
     ----
     0 0
```

તેથી, ૨૭ ÷ ૯ = ૩

આમ, દરેક બાળકને ૩ બોર મળે.

(૧) એક ગજરામાં ૮ ફૂલ છે. ૭૨ ફૂલમાંથી આવા કેટલા ગજરા બને?

(૨) ૪૫ મણકાના ૫ સરખા ભાગ કરીએ, તો દરેક ભાગમાં કેટલા મણકા આવે?	(૩) એક પેનની કિંમત ₹ ૧૦ હોય, તો ૭૦ રૂપિયામાં આવી કેટલી પેન મળે?

(૪) ૫૪ લખોટીના ૬ સરખા ભાગ કરીએ, તો દરેક ભાગમાં કેટલી લખોટી આવે?	(૫) ૫૬ ચૉકલેટ ૭ બાળકોને સરખે ભાગે વહેંચતાં દરેક બાળકના ભાગે કેટલી ચૉકલેટ આવે?

૧૪. નીચે આપેલ સંખ્યારેખા પર કૂદકા વડે ખાલી જગ્યા પૂરો :

(૧)

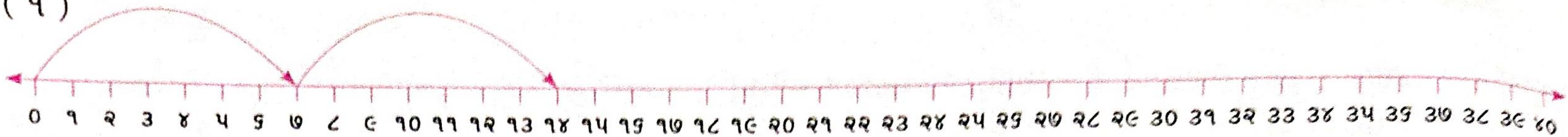

૭, ૧૪, ______, ______, ______

(૨)

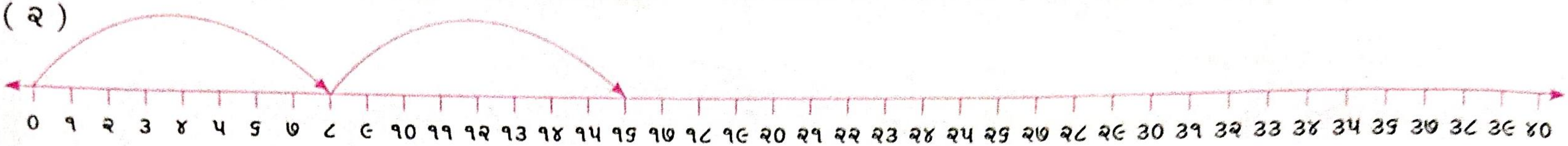

૮, ૧૬, ______, ______, ______

(૩)

______, ______, ૧૮, ______, ૩૦, ૩૬

(૪)

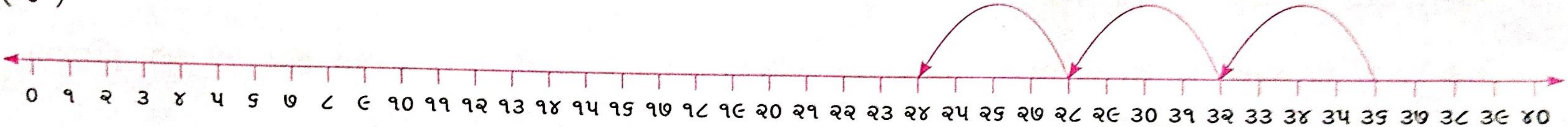

______, ______, ૧૨, ______, ______, ૨૪, ૨૮, ૩૨, ૩૬

જાતે તપાસો

કસોટી

બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નો

નીચેના દરેક પ્રશ્નના જવાબ માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધીને તેનો ક્રમ-અક્ષર પ્રશ્નની સામે ☐ માં લખો :

(૧) ૧૦ વખત ૨૦ એટલે ________ ☐

અ. ૨૧૦ બ. ૨૦૦ ક. ૧૦૦ ડ. ૧૨૦

(૨) ________ દિવસ = ૪૮ કલાક ☐

અ. ૪ બ. ૧ ક. ૩ ડ. ૨

(૩) ૪ × ૫ × ૩ = ________ × ૧૫ ☐

અ. ૩ બ. ૪ ક. ૫ ડ. ૧

(૪) ૨૦ ÷ (૪ + ૬) = ________ ☐

અ. ૧૧ બ. ૧૦ ક. ૨ ડ. ૨૦

(૫) ૨૭ ખોખાંને ૯ના જૂથમાં પૅક કરતાં કેટલાં જૂથ મળે? ________ ☐

અ. ૭ બ. ૯ ક. ૩ ડ. ૪

(૬) ૮૪ દિવસમાં કેટલાં અઠવાડિયાં હોય છે? ________ ☐

અ. ૧૩ બ. ૧૪ ક. ૧૧ ડ. ૧૨

ચાલો, ગૃહકાર્ય કરીએ

૧. ઘડિયાના આધારે જોડકાં જોડો :

× ૪

૨	૩૨
૪	૪૦
૬	૮
૮	૨૪
૧૦	૧૬

× ૫

૩	૪૫
૭	૧૫
૯	૪૦
૫	૩૫
૮	૨૫

× ૮

૧	૨૪
૩	૭૨
૯	૫૬
૭	૬૪
૮	૮

૨. જોડકાં જોડો :

÷ ૯

૪૫	૪
૮૧	૬
૩૬	૮
૫૪	૫
૭૨	૯

÷ ૬

૬૦	૯
૧૮	૬
૩૬	૧૦
૪૮	૮
૫૪	૩

÷ ૭

૩૫	૩
૬૩	૮
૪૯	૫
૨૧	૯
૫૬	૭

Prepared By :- Mahesh Sir

૩. ઉદાહરણ મુજબ કરો :

ઉદાહરણ : ૬ × ૩ = ૧૮	૧૮ ÷ ૬ = ૩	૧૮ ÷ ૩ = ૬			
(૧) ૭ × ૪ = ૨૮			(૨) ૨ × ૬ = ૧૨		
(૩) ૯ × ૫ = ૪૫			(૪) ૩ × ૭ = ૨૧		
(૫) ૬ × ૮ = ૪૮			(૬) ૪ × ૮ = ૩૨		
(૭) ૭ × ૯ = ૬૩			(૮) ૫ × ૬ = ૩૦		
(૯) ૩ × ૮ = ૨૪			(૧૦) ૪ × ૩ = ૧૨		
(૧૧) ૮ × ૯ = ૭૨			(૧૨) ૬ × ૭ = ૪૨		
(૧૩) ૫ × ૭ = ૩૫			(૧૪) ૭ × ૮ = ૫૬		

મૂલ્યાંકન : પ્રશ્નપત્ર

(ASSESSMENT : QUESTION PAPER)

સમય : ૨ કલાક] [પાઠ્યક્રમ : પ્રકરણ ૧થી ૭] [કુલ ગુણ : ૪૦

૧. સૂચના મુજબ કરો :

(અ) ટેલિમાર્ક દોરો : ૨

(૧) ૯ ____________ (૨) ૨૨ ____________

(બ) ટેલિમાર્ક પરથી સંખ્યા લખો : ૨

(૧) ____________ (૨) ____________

(ક) વસ્તુઓને તેના આકારો સાથે જોડો :

(અ) 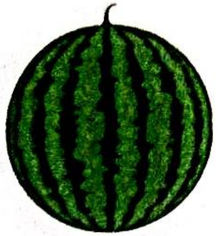

(બ)

(ક)

(ડ) 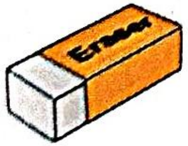

(૧)

(૨)

(૩)

(૪)

(અ)

(બ)

(ક)

(ડ)

૨. (અ) સૌથી નાની સંખ્યા ફરતે ◯ અને સૌથી મોટી સંખ્યા ફરતે ☐ કરો : ૨

૧૩૨, ૧૩૬, ૧૨૩, ૧૬૩, ૧૬૧

(બ) સંખ્યાઓને ચડતા ક્રમમાં ગોઠવો : ૨

૧૦૫, ૧૫૦, ૧૧૫, ૧૫૧ – ________________

(ક) સંખ્યાઓને ઊતરતા ક્રમમાં ગોઠવો : ૨

૪૫૯, ૪૬૯, ૪૯૬, ૪૯૫ – ________________

(ડ) આપેલ સંખ્યાઓને સંખ્યારેખા પર દર્શાવો : ૨

૧૧૦, ૧૩૦, ૧૫૦, ૧૯૦

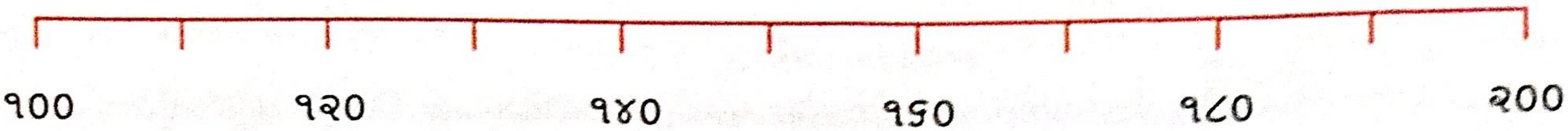

3. (અ) સરવાળો કરો : (ગમે તે એક) ૨

(૧)

```
 ........
   ૧ ૭ ૫
 +   ૧ ૮
 --------
```

(૨)

```
 ........
   ૧ ૪ ૭
 +   ૪ ૮
 --------
```

(બ) બાદબાકી કરો : (ગમે તે એક) ૨

(૧)

```
 ........
   ૧ ૮ ૪
 -   ૮ ૬
 --------
```

(૨)

```
 ........
   ૧ ૭ ૦
 -   ૬ ૮
 --------
```

(ક) સંખ્યારેખાનો ઉપયોગ કરી નીચેના દાખલા ગણો : (ગમે તે બે) ૪

(૧) મોનુએ વાર્તાની ચોપડીનાં ૧૫૨ પાનાં વાંચ્યાં. પછીથી તેને બીજા ૩૯ પાનાં વાંચ્યાં તો, તેણે કુલ કેટલાં પાનાં વાંચ્યાં?

(૨) એક ખોખામાં ૧૧૦ સિક્કા મૂકી શકાય છે. ગોલુ ખોખામાં ૮૯ સિક્કા મૂકે છે. ખોખામાં વધુ કેટલા સિક્કા મૂકી શકાય?

(3) નમન ₹ ૧૫૦ લઈને એક દુકાને ગયો. તેણે ₹ ૭૮ની એક રમકડાની ગાડી ખરીદી. હવે તેની પાસે કેટલા રૂપિયા બાકી રહ્યા?

૪. (અ) સૂચના મુજબ કરો :

(૧) ગણો અને ચોરસની સંખ્યા લખો : ૨

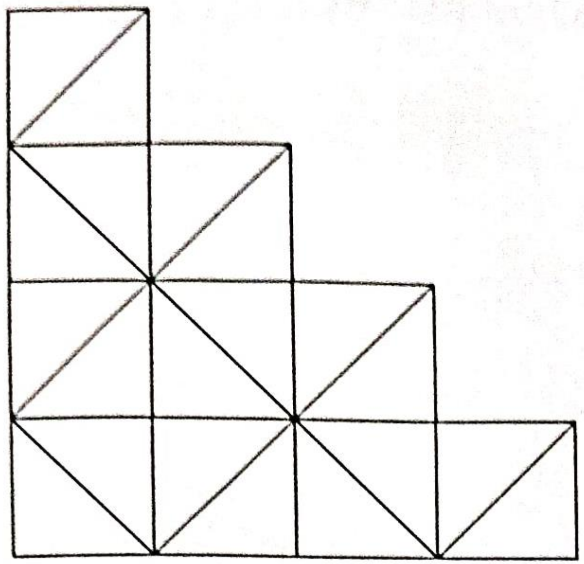

____

(૨) બે લીટીઓ દોરી આપેલ આકારને ૩ ત્રિકોણમાં વિભાજિત કરો : ૨

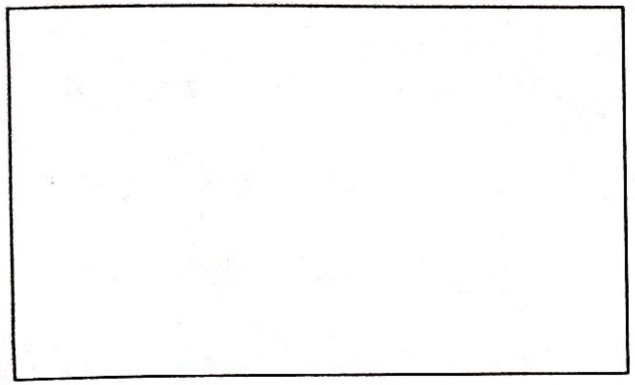

(બ) સૂચના મુજબ કરો :

(૧) વચ્ચેની સંખ્યા લખો : ૧

૩૭૯, ____________, ૩૮૧

(૨) નીચેની વિસ્તાર કરેલી સંખ્યાને અંકમાં લખો : ૧

૪ સો + ૨ દશક + ૩ એકમ = ____________

(૩) આપેલ સંખ્યાઓને સંખ્યારેખા પર દર્શાવો : ૨

૪૧૭, ૪૬૬, ૪૭૪, ૪૮૯

૫. (અ) ગુણાકાર કરો : (ગમે તે એક) ૨

(૧)

$$\begin{array}{r} ૬\ ૩ \\ \times\ \ ૮ \\ \hline \end{array}$$

(૨)

$$\begin{array}{r} ૭\ ૫ \\ \times\ \ ૯ \\ \hline \end{array}$$

(બ) ભાગાકાર કરો : (ગમે તે એક) ૨

(૧)

$$૪ \overline{)\ ૬\ ૮}$$

(૨)

$$૩ \overline{)\ ૭\ ૮}$$

(૬) દાખલા ગણો : (ગમે તે બે) ૪

(૧) એક મોટરકારમાં ૫ માણસો બેસી શકે, તો ૩૭ મોટરકારમાં કેટલા માણસો બેસી શકે?

(૨) ૫૬ ચોકલેટ ૭ બાળકોને સરખે ભાગે વહેંચતા દરેક બાળકના ભાગે કેટલી ચોકલેટ આવે?

(૩) એક ગજરો બનાવવા માટે ૮ ફૂલની જરૂર પડે, તો ૯૬ ફૂલમાંથી આવા કેટલા ગજરા બનાવી શકાય?